

Aspecte din Legea nr. 180 privind declararea voluntară și stimularea fiscală

Prin Legea nr.180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (în continuare Lege), Parlamentul a aprobat procedura de stimulare fiscală care constă în anularea sumelor amenzilor și majorărilor de întârziere (penalităților) la plățile administrate de Serviciul Fiscal de Stat.

Astfel, potrivit art.2 lit.a) din Lege, stimularea fiscală la plățile administrate de Serviciul Fiscal de Stat reprezintă, anularea sumelor amenzilor aferente bugetului de stat sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și majorărilor de întârziere (penalităților) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate sau eșalonate conform legislației în vigoare, reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat, inclusiv în evidența specială.

În conformitate cu art.4 lit.a) din Lege, subiecții ai stimulării fiscale sînt contribuabilii, atît persoanele fizice, cît și persoanele juridice, inclusiv cele aflate în procedură de insolabilitate, care au restanțe la amenzile aferente bugetului de stat sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și la majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, neachitate la data punerii în aplicare a Legii (17.08.2018), inclusiv amânate sau eșalonate conform legislației în vigoare, reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat, inclusiv în evidența specială.

Conform art.6 lit.a) din Lege, obiectul stimulării fiscale sînt sumele amenzilor aferente bugetului de stat sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate sau eșalonate conform legislației în vigoare, reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat, inclusiv în evidența specială.

Potrivit art.15 alin.(1) lit.a) din Lege, se anulează sumele reflectate în sistemul de evidență a Serviciului Fiscal de Stat, amenzile aferente bugetului de stat sau fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și majorările de întârziere (penalitățile) calculate pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, neachitate la data punerii în aplicare a prezentei legi, inclusiv amânate, eșalonate sau aflate la evidență specială conform legislației în vigoare, cu condiția

achitării de către subiecții stimulării fiscale, pînă în data de 20 decembrie 2018 inclusiv, a plăților de bază la impozite, taxe și alte plăți aferente bugetului de stat, inclusiv la defalcările de la impozitele și taxele de stat aferente bugetelor locale, potrivit cotelor procentuale stabilite conform legislației în vigoare, sau aferente fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală administrate de Serviciul Fiscal de Stat.

Astfel, pentru a beneficia de anularea penalităților și amenzilor reflectate în sistemul informațional al SFS și care nu au fost achitate la data intrării în vigoare a Legii, este recomandat ca contribuabililor să dețină informația corectă și deplină despre restanța la plățile de bază care vor fi la 20 decembrie 2018, în vederea achitării pînă la această dată, a tuturor sumelor plăților de bază.

Pentru a cunoaște suma corectă și deplină a restanței la plățile de bază este important a cunoaște informația din contul curent al contribuabilului la zi, pentru a verifica dacă toate sumele obligațiilor fiscale reflectate în dările de seamă fiscale au fost introduse în sistemele informaționale ale SFS, SV sau CNAS și că nu există divergențe între restanța la plățile de bază conform informației deținute de contribuabil și informația reflectată/deținută de SFS.

Totodată, este bine de a verifica situația pe fiecare clasificare economică separat pentru a evita situațiile cînd pentru unele clasificări economice există restanțe la plățile de bază, iar pentru altele clasificări economice tot din același buget există supraplată, deoarece pentru ca să beneficieze de anularea amenzilor și penalităților este important ca fiecare plată de bază restantă să fie achitată.

Este de menționat că în cazul în care contribuabilul va avea restanțe la plățile de bază pentru o anumită clasificare dar va avea supraplată la altă clasificare, atunci dacă nu va avea achitate restanțele la plățile de bază pentru fiecare clasificare, nu va beneficia de anularea amenzilor și/sau penalităților.

Este important de specificat că plățile de bază ale impozitelor, taxelor și altor plăți care trebuie să fie achitate pentru a beneficia de efectele stimulării fiscale includ și sumele din evidența specială a Serviciului Fiscal de Stat, deoarece existența supraplății la anumite clasificări nu semnifică automat și compensarea acestei supraplăți cu celelalte restanțe, chiar dacă sunt aferent aceluiași buget.

Examinarea detaliată a informației reflectate în sistemele informaționale ale SFS, la zi, va permite vizualizarea faptului dacă toate plățile efectuate sunt reflectate ca achitări la clasificările corespunzătoare, permițînd în acest mod de a corecta situațiile cînd anumite plăți nu au fost transferate, din diferite motive, la clasificările bugetare corespunzătoare.

Atenționăm că în situația în care contribuabilul are restanță la o clasificare, dar are supraplată la altă clasificare, în cadrul aceluiași buget și intenționează să solicite compensarea acestor plăți este important ca să depună cererea de compensare din timp pentru ca procedura de compensare să reușească să fie efectuată pînă la final, deoarece data a stingerii obligației fiscale prin compensare este considerată data la care Trezoreria de Stat a executat documentele de plată, și nu data la care contribuabilul a depus cerere de compensare, iar procedura de compensare poate dura pînă la 37 zile din momentul depunerii cererii.

Totodată, verificarea la zi a informației, va permite contribuabilului să identifice dacă sumele executate silit au fost reflectate în sistemul informațional al SFS, pentru a evita situațiile când sumele executate silit sunt reflectate în alt quantum în sistemul informațional al SFS, pe motiv că din aceste sume au fost reținute unele comisioane/cheltuieli aferent executării silite a sumei, etc.

Această verificare urmează a fi efectuată la zi, întrucât este important ca toate sumele reflectate spre calcul la buget să fie achitate complet și corect la clasificările economice și bugetele corespunzătoare la data de 20 decembrie 2018 inclusiv.

Conform art. 170 din Codul fiscal, stingerea obligației fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripție, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 178 din Codul fiscal stabilește expres când se consideră data stingerii obligației fiscale și anume: 1. Dată a stingerii obligației fiscale prin achitare se consideră:

a) în cazul achitării prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, altele decât cardurile de plată (prin virament) – data la care a fost debitat contul de plăți al contribuabilului în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți se confirmă prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de plăți;

b) în cazul achitării în numerar – data primirii numerarului prin intermediul instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată în contul obligației fiscale respective. Primirea numerarului se confirmă prin ordin de încasare a numerarului și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data primirii numerarului;

c) în cazul achitării prin intermediul cardurilor de plată – data la care a fost debitat contul de plăți la care este atașat cardul de plată al contribuabilului pentru înscrierea sumei la buget în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți la care este atașat cardul de plată se confirmă prin bonul (chitanța) de plată cu card de plată perfectat la terminal POS sau la alt dispozitiv de utilizare a cardurilor de plată, bon (chitanță) ce se eliberează deținătorului de card, și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de card;

d) în cazul achitării prin intermediul Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) – data efectuării plății de către contribuabil, confirmată de către Serviciul MPay printr-o notificare către organul de stat competent privind efectuarea completă a plății și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data efectuării plății.

2. Dată a stingerii obligației fiscale prin anulare este considerată data indicată în actul de anulare.

3. Dată a stingerii obligației fiscale prin prescripție este considerată prima zi după data în care a expirat termenul de prescripție.

4. Dată a stingerii obligației fiscale prin scădere este considerată data:

a) întocmirii actului comun al autorității administrației publice locale și al Serviciului Fiscal de Stat prin care ele constată că persoana decedată, declarată moartă, dispărută fără veste,

lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrînsă nu deținea (nu deține) bunuri;

b) rămînerii definitive a deciziei de încetare a activității persoanei juridice;

c) emiterii deciziei privind derularea procesului de lichidare (dizolvare) sau hotărîrii de intentare a procesului de insolvență.

5. Data a stingerii obligației fiscale prin compensare este considerată data la care Trezoreria de Stat a executat documentele de plată.

6. Data a stingerii obligației fiscale prin executare silită este considerată data la care sumele obținute în urma acțiunilor de executare silită au fost înscrise în contul bugetului respectiv.

În partea ce ține de anularea amenzilor și penalităților calculate întreprinderilor aflate în proces de insolvență considerăm necesar de a menționa că aceste întreprinderi de asemenea urmează să achite plățile de bază ale impozitelor, taxelor și altor plăți care trebuie să fie achitate pentru a beneficia de efectele stimulării fiscale inclusiv și sumele din evidența specială a Serviciului Fiscal de Stat, aferent plăților de bază ale impozitelor, taxelor și altor plăți cu excepția penalităților și/sau amenzilor, la data intrării în vigoare a Legii chiar dacă aceste plăți au fost sau nu validate ca datorii curente sau constituie obligație a masei debitoare.

Totodată menționăm că, în cazul respectării prevederilor Legii, subiecții stimulării fiscale vor beneficia potrivit art.16 din Legea menționată de următoarele:

(1) Organele cu atribuții de administrare fiscală nu vor efectua controale asupra corectitudinii calculului, declarării și achitării impozitelor, taxelor și a altor plăți aferente bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru perioadele fiscale de pînă la 1 ianuarie 2018, cu excepția controalelor efectuate în conformitate cu prevederile capitolului 11¹ din titlul V al Codului fiscal.

(1¹) Prevederile alin.(1) nu se aplică contribuabililor în privința cărora, începînd cu 1 ianuarie 2019, s-a constatat, prin decizie definitivă a instanței judecătorești, evaziune fiscală fie prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/sau financiare, încălcări ce nu au fost înlăturate conform prescripției organului de control, dacă suma cumulativă a impozitului, a taxei prevăzute de Codul fiscal, a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește:

a) pentru contribuabilii ce corespund criteriilor entităților micro conform Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 – 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei;

b) pentru contribuabilii ce corespund criteriilor entităților mici conform Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 – 150 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei;

c) pentru contribuabilii ce corespund criteriilor entităților mijlocii conform Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 – 250 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei;

d) pentru contribuabilii ce corespund criteriilor entităților mari conform Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 – 350 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(1²) Prevederile alin.(1) nu se aplică contribuabililor care, începând cu 1 ianuarie 2019, au comis repetat, în decursul a 6 luni consecutive, încălcări menționate la art.254 și art.254¹ din Codul fiscal.

(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală își exercită pe deplin funcțiile de control, verificând respectarea legislației, începând cu 1 ianuarie 2018, cu excepțiile prevăzute de Lege.

(3) Pentru perioadele fiscale de pînă la 1 ianuarie 2018, organele cu atribuții de administrare fiscală efectuează controale la cererea contribuabilului și/sau în caz de solicitare a restituirii taxei pe valoarea adăugată, a accizelor și a plăților efectuate în plus ori controale de contrapunere pentru confirmarea restituirii taxei pe valoarea adăugată, a accizelor și a plăților efectuate în plus de către un contribuabil, precum și la contribuabilii care au depus, după 1 iulie 2018, dări de seamă fiscale corectate pentru perioadele fiscale de pînă la 1 ianuarie 2018.

(4) Serviciul Fiscal de Stat va anula dispozițiile privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului, emise pentru comiterea încălcării prevăzute la art.253 alin.(1) din Codul fiscal privind neprezentarea documentelor aferente perioadelor de activitate de pînă la 1 ianuarie 2018.

(5) Controalele dispuse prin decizia organului cu atribuții de administrare fiscală pe marginea contestației contribuabilului, inclusiv pentru perioadele fiscale de pînă la 1 ianuarie 2018, se vor efectua în modul general stabilit de legislația fiscală.

(6) Prevederile Legii nu se extind asupra controalelor efectuate de către organele responsabile în limita strict necesară și în scopul verificării autenticității actelor ce confirmă stagiul de cotizare și venitul asigurat, în temeiul cererilor persoanelor care au solicitat stabilirea sau modificarea cuantumului pensiei.

(7) De la data intrării în vigoare a prevederilor Legii și pînă la data de 20 decembrie 2018 inclusiv, prin derogare de la prevederile Codului fiscal, măsurile de asigurare și/sau de executare silită se vor aplica cu următoarele particularități:

a) dispozițiile de suspendare a operațiunilor la conturile bancare, emise ca măsură de asigurare pentru nestingerea în termenul stabilit a obligațiilor fiscale la buget și/sau pentru urmărirea sumei debitoare a contribuabilului restanțier, în partea ce ține de majorări de întârziere și/sau amenzi calculate pînă la data intrării în vigoare a Legii, se anulează de către organele emitente;

b) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin încasarea mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale contribuabilului restanțier și/sau ale debitorului acestuia se aplică în partea ce ține de încasarea majorărilor de întârziere și amenzilor calculate după data intrării în vigoare a Legii;

c) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin ridicarea de la contribuabilul restanțier și/sau debitorul acestuia a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, se aplică în partea ce ține de încasarea majorărilor de întârziere și a amenzilor calculate după data intrării în vigoare a Legii;

d) urmărirea restanțelor la majorări de întârziere și la amenzi prin aplicarea sechestrelor și valorificarea bunurilor sechestrate și/sau gajate se aplică în partea ce ține de încasarea majorărilor de întârziere și a amenzilor calculate după data intrării în vigoare a Legii.

(8) De la data intrării în vigoare a Legii și până la data de 20 decembrie 2018 inclusiv se suspendă acțiunile întreprinse de executorii judecătorești pentru executarea silită a obligațiilor fiscale sub formă de majorări de întârziere și/sau amenzi calculate până la data intrării în vigoare a Legii.

(9) Prin derogare de la prevederile art.131 din Codul fiscal, informațiile aferente executării Legii se vor prezenta doar la solicitarea Autorității Naționale de Integritate, a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și a subiectului declarării voluntare.

De la data intrării în vigoare a Legii și până la data de 20 decembrie 2018 inclusiv, se suspendă acțiunile întreprinse de executorii judecătorești pentru executarea silită a obligațiilor fiscale sub formă de majorări de întârziere și/sau amenzi calculate până la data intrării în vigoare a Legii.

De asemenea, prin Ordinul MF nr.158 din 25 septembrie 2018, a fost aprobat Regulamentul cu privire la modalitatea efectuării stimulării fiscale pentru sumele reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat și al Serviciului Vamal, unde este reglementată procedura privind stimularea fiscală.